

L'Estiuada

Periódic Nacionalista

Sortirà cada divendres durant l'estiu.

Redacció y Administració: Carrer de Vic, 9

Any V

Sant Hilari Sacalm, 9 Agost de 1912

Núm. 55

Visita d'estudi

Hem tingut la gran satisfacció de saludar als joves filòlegs don Pere Barnils recentment doctorat en Filologia y Lletres y Filologia Romànica a l'Universitat d'Halle y don Antoni Griera qui també fa poc se doctora en Filologia Romànica a Zuric presentant la tesis redactada en català.

Els dos estudiosos venen a recullir les formes dialectals de Sant Hilari pera ferne un estudi d'alta ciencia, com han fet en altres comarques catalanes, el qual segurament se publicarà al Anuari del Institut d'Estudis Catalans. També venen a activar la colosal obra del Diccionari d'en Mossen Alcover, nomenant un colobolador en aquesta vila, portanthi ademés la seva ciencia filològica.

L'obra majestuosa y inmensa de aquets dos joves coneguda ja en el moviment cultural, ve a enrobustir a la total del Institut d'Estudis Catalans gloria de Catalunya y per aixó tots els hi devem un gran carinyo y admiració.

La redacció d'aquest periódic que ja desde'l moment s'ha posat a la disposició dels senyors Griera y Barnils, mostra la seva coral satisfacció per l'obra que venen a realisar, obra eminentment cultural y patriòtica.

En un dels números vinents, L'ESTIUADA honorarà les seves planes ab la publicació d'unes notes filològiques de Sant Hilari que'ls nostres hostes eminents ens han promés; ja no cal dir que aquestes notes tenen per nosaltres un interès excepcional y altíssim.

De l'estació meteorològica

Ab un aigua picant en Josepet parlava de la gran tasca que ha fet L'ESTIUADA; que entre altres coses de major utilitat ha portat a terme la formació de l'Historia de Sant Hilari y que per completarla més va afanyosa cercant quants dats pot recullir en totes les manifestacions de la vida local, així de Geologia, Botànica y Agricultura; com de costums, notes sobre'l temps vell y tradicions. Pro al final deia que es de absoluta necessitat posseir una estació meteorològica. L'idea no pot esser més acertada: ab l'Historia coneixem els fets del pasat ab els quals trobem l'explicació de l'estat actual; recordant que l'Historia es la «mare de la vida» y que els temps actuals son conseqüència dels passats, al ensemps que preparació dels venidors.

No n'hi hauria prou en saber l'Historia, ab sa fauna, flora y geologia; necessitem posseir nombroses observacions de climatologia, principalment com a dato positiu y d'aplicació, com també per desfer la llegenda que han fet de la vila tan del rigorós fet de l'hivern, com de l'espantosa humitat de l'estiu.

Nosaltres entre els treballs escolars tenim presa la temperatura de tot el mes de mars d'aquest any del matí y la tarde, cer-

cat el promedi diari y fet una gràfica. Treball que resulta molt curiós pera ensenyar als nois l'aplicació del termòmetre y estudiar les variacions de la temperatura.

Les condicions del periódic no permet publicar la grafica íntegra, pró procurarem donar un petit extracte: els dies 12, 20 y 21 de mars son els que va fer més fret del mes. A les 8 del matí dintre l'escola el termòmetre senyalava 9'5 graus, 10' y 9' respectivament, y els mateixos dies a les dos de la tarde, a l'ombra, fora l'escola, senyalava 12'5, 12' y 13'; resultant un promedi igual de 11'. Els dies sigüents aumentà la temperatura y el 27 y 28 a iguals hores al matí, 12' y 13'5, y a la tarde, 25' y 23'5 fent un promedi de 18'5.

Ab altres aparells es podrí saber la causa d'aquestes variacions y tindriem dats de la pluja, vents, etc.

Com a comparació de temperatures, avui, dia 5 d'agost som mirat la temperatura en igual lloc y hores y som trovat de

promedi 24' que comparat en el 27 de mars de 18'5 es veurà la diferencia del nostre hivern al estiu. A Barcelona, segons La Vanguardia del 3 d'agost, tenien un promedi de 28'5.

Si pensem ab les grans utilitats que ens reportaria, tant als veïns d'aquí com als estiejadors, el posseir una modesta estació meteorològica, tots quants sacrificis fessim pera obtenirla els veuríem recompensats ab la satisfacció de en tothora poder medir y saber les variacions atmosfèriques en la mateixa facilitat que medim el temps.

Ja sé que L'ESTIUADA s'ha prés un gran empenyo en treballar de fort fins a conseguir veure instalats els més indispensables aparells y com compta ab la valua de persones de la Societat Astronómica de Barcelona, es segur, si tots ens hi interessem, que será un nou éxit en benefici de Sant Hilari.

FERRAN CID

La Mancomunitat Catalana

La llei de Mancomunitats, votada per el Congrés, y que confiém ho será també per el Senat, no proclama cap autonomia d'ordre polític; no es més que una concessió d'autonomia administrativa per medi de delegacions de l'Estat.

Pró, la veritat siga dita, si a Catalunya existeix, com creíem, un ferm esperit nacionalista, la Mancomunitat Catalana pot esser un punt de partida, millor dit, un bon camí pera conquerir la plena autonomia política.

Hi ha qui no ho creu pas aixís. Temen alguns que els catalans ens donarem per satisfets ab les concessions purament administratives que s'ens fan; que ab elles quedará canalizada tota nostra activitat política; que homes pràctics com som, abandonarem els ideals per els interessos.

Si desgraciadament aixó succeís, si tan fàcils fossim de contentar, caldría convenir en que el patriotisme català es més imaginari que real; y si no conquistabam l'autonomia política, fora sencillament perque no la mereixeríam.

No som tan desconfiats. No podem creure que per un plat de lleties puqui vendrer l'ànima de Catalunya; y per aixó tenim fé en el pervindre de la Mancomunitat Catalana.

El sol fet de sa constitució (reconeguda ja per la nova llei) es el resorgiment de la personalitat de Catalunya.

Un sigle d'esquarterament ha creat interessos respectables. La divisió arbitraria del antic principat en quatre provincies, artificial en son origen, s'havia mitj convallidat per el transcurs del temps. D'aquestes provincies, una d'elles, la de Barcelona, per tenir en son sí la capitalitat, resultava, de fet, en situació privilegiada.

Barcelona, el cap y casal de la nostra terra deu son creixement y potencia al concurs de tots els catalans. Una constant immigració de tots els indrets de Catalunya ha renovat sa vitalitat y ha fet creixer extraordinariament sa població; y per sa situació de centre natural, ha recullit y aprofitat tot l'esforç industrial y mercantil de Catalunya.

Y no obstant, degut a la legislació vigent, aparentment igualitaria, la forsa econòmica de la gran metròpoli, que tots hem contribuït a crear, ha servit solsament pera beneficiar a la provincia de Barcelona.

Y mentres els serveis provincials de Barcelona están, en general, ben dotats, y per consegüent, ben atesos, les altres Diputacions Provincials portan una vida raquítica, ab presupostos migrats, notoriament insuficients pera les necessitats de la vida moderna.

D'aixó han nascut (per qué no confesarho) gelosies, envejes, rezels, que ha sapigut explotar el caciquisme, creant una sorda animadversió envers la Pubilla, aborrida per egoista; jella tan noble y generosa de mena!

La Mancomunitat Catalana, esborrant les artificials diferencies provincials, reconstituint l'unitat espiritual y material de Catalunya, podrá reparar aquella injusticia. La forsa econòmica de Barcelona, complint sa missió, podrá beneficiar, com es just, a tot Catalunya; y les provincies de Lleida, Girona y Tarragona, fins are preterides, serán les més ateses, per lo mateix que son les més necessitades.

Será una repetició, ab més ample escala, de lo que va passar ab l'agregació dels pobles veïns a Barcelona. Amb els cabals y el crèdit de la ciutat vella, han pogut ferse en els pobles agregats, obres importantíssimes d'urbanisació é higiene, que mai haurien conseguit realisar ab els seus mesquins presupostos. Y els rezels y fins odi a l'agregació que alguns sentien, s'han transformat en sincer agraïment y afecte.

Aquesta unitat de Catalunya, encarnada en la Junta d'Assamblea de tots els Diputats provincials, que se sentirán, per sobre de tot, catalans, es per sí sola un gran triomf y una encoratjadora esperança.

El sol fet de l'existencia d'aquest organisme català, planté de politics y governants, es d'una transcendencia extraordinaria.

Si Catalunya, utilisant el nou instrument, consegueix realisar en l'ordre administratiu tot alló que no ha pogut o no ha vol-

gut ferse durant tants anys d'estéril centralisació, demostrará ab fets, sempre més eloqüents que les paraules, la seva capacitat política, y será el millor argument en pró de son dret a governarse a sí mateixa, dintre l'Estat espanyol.

Son certament limitades y concretes les atribucions de la Mancomunitat; pero, de fet, poden anarse extenent. El dret de petició es propi de tota colectivitat; y encare que cap llei lo reconegui, existeix també el dret d'extralimitarse, que en circumstancies extremes ha sigut exercitat per tots els pobles del mon.

No siguem pessimistes per sistema; que pessimisme y política son idees antitètiques. Confiém en nosaltres mateixos. Siguem constants y perseverants y serém forts.

Jo confesso que tinc fé en la Mancomunitat Catalana, perque tinc fé en Catalunya, en la Llibertat y en la Justicia.

ALBERT BASTARDAS.

La neteja del llenguatge⁽¹⁾

Vetaquí una tasca en que tots ens hauríem d'ocupar, no solament d'una manera diriem indirecta posanthi els cinc sentits en nostres escrits particulars, sinó també en una forma tendenciosa fins podríem dir pedagògica, aprofitant totes les converses, corregint ab urbanitat y amabilitat, consideranthi fins com una obra caritativa, admetent ab sollicitut totes les consultes qu' en tal materia ens fassen, aplicantnos especialment a matar, a fer desaparèixer tots els vicis ab que l'atrevida ignorancia d'uns quans tolerada ja per massa temps y seguida a ulls clucs per multitud de gent irreflexiva, ha inventat en el llenguatge, carregantlo d'impropietats y de lletgeses.

Tothom qui hagi tingut la sort de rebre-la de primera ma la nostra riquíssima llengua, en les contrades ont encara aqueixos vicis, al menys en el llenguatge parlat, no han pogut fer forrolla, tenen, a mon pobre parer, l'estreta obligació d'ajudarhi a aqueixa tasca purificadora, perqu'entenc que fora tontería esperar aqueixa purificació de qualsevolga comissió de sabis y erudits, aduc y quan la llur sabiesa o erudició es evident y reconeguda de tots y no admet el menor dubte, si la tal comissió no acut allà aont primer ha d'acudir, so es a les fonts vives, allà ont la llengua no s'ha contaminat encara de la tremenda corrupció barcelonina, tant notada y deplorada tant insistentment pel Doctor Alcover, l'apostol infadigable en ses excursions filològiques.

Peró entenc que a qui alansa més que a ningú aqueix deber patriòtic es als periódics que's publican en llocs com les Guilleries y concretant més, en població tant important de les mateixes com es Sant Hilari ont el llenguatge parlat conserva encara tota sa antiga puresa y totes ses formes característiques. La alusió me sembla que no pot esser gaire més directa a L'ESTIUADA, aqueixa simpática publicació temporera que m'ha convidat galantment a servirme de ses columnes. Efectivament L'ESTIUADA ab la ventatja que té d'anar a mans dels propis de Sant Hilari y dels forasters, po-

(1) Es molt justa l'observació qu'el Sr. Nadal fa en aquest article. Els periódics comarcals y eminentment vilatans com el nostre, haurien de transportar en les llurs planes, totes les formes dialectals que viuen en l'expressió popular. Es aquesta una de les feines del patriotisme local.

Forsosament hem de tenir en compte l'observació del nostre amic y distingit escriptor, la qual hem intentat alguna volta portarla a la práctica.—Nota de la Redacció.

dría, entenc jo, fer molt en aquest sentit, encare que no més s'accontentés ab desuciar el mot viciós, o la frase adulterada posanthi al costat el mot pur extret del llenguatge parlat y consignant al peu de la frase adulterada la frase propia y correcte, sortida igualment de la parla viva del poble. Per L'ESTIUADA no es gens fadigós aqueix camí de les fonts de la llenga: les té al seu voltant, beu de la seva aigua tothom quasi sense adonarsen. Ja veus, lector, si per ella es fácil la tasca.

Resulta curiós y fins còmic que'ls qui han tingut la sort de nodrirse en l'infantesa del llenguatge propi y castís se deixen imposar per quatre ignorants pretenciosos y que formes lingüístiques vicioses y exòtiques, sortides tal vegada de la ploma insegura pero atrevida d'un gacetillaire pugan corre triomfants per tot Catalunya. La sumissió ab que tals formes son adoptades y seguides, fins per gent prou il·lustrada que hauria de saber *distingir*, toca els mateixos límits de la ridiculesa. Aixís el *quadro* s'es pogut tornar *quadre*; aixís hem *agombolat* les multituds quan lo que s'*agombola* son els infants en el bresol; aixís el *piadós* s'es convertit en *pietós*, y aixís altres mil barbaritats per l'estil han pogut pendre en el llenguatge escrit carta de naturalesa, sens pararse ningu en que topan fatalment ab el llenguatge parlat, y aixó ab menyspreu d'aquest lo qual equival a un ver suïcidi lingüístic.

Y are no dic res dels flamants neologismes que inventan certs sabís inflats y vanitosos, consagrat pel chor de les alabances mutues, que van moltes vegades a pescar en el francès, per pura ignorancia de la llenga propia, la frase, el modisme o la paraula que coneix a perfecció el més obscur pagés de la montanya. Aixó es més insufrible encare que lo altre, perque representa un abús d'autoritat intolerable y aborrible, a més de lo deshonorós y infamant que resulta per un idioma ric y abundós com el nostre.

Es evident, doncs que s'imposa una vigorosa creuada de resistencia. Els qui coneixen de veres el llenguatge tenen el deber d'unirse y reivindicarlo en totes les formes possibles: en la càtedra, en la conversa, en el periòdic, en la comunicació epistolar, en l'escola, en la trona els qui tingan dret a ocupar-la. Cal aprofitar totes les oportunitats, no menyspreuant la més petita ocasió que's presenta. El cas es ja de vida o mort per la nostra llenga, y la patriòtica tasca se fa més urgent cada dia.

L'ESTIUADA per publicarse com he dit, allà ont se publica, pot y deu sumarse a la creuada ab les més grans probabilitats d'èxits. Quantes formes vives y castices de llenguatge se conservan en aqueixa terra que son ja desaparegudes de quasi totes les altres contrades del Principat. El plural *soms* (del singular *som*) per exemple; aqueixa forma de conjugació del verb *esser*, tan natural, tan propia, tan regular y tan bonica!

Poseuhi tots l'espatlla, amics de L'ESTIUADA, poseuhi la vostra innegable il·lustració, el vostre juvenívol entusiasme y el vostre encés patriotisme, ab la seguretat de que la vostra obra ha d'esser trascendent y fecunda.

LLUIS B. NADAL

Mas Dachs (Les Lloses) 29 de Juliol.

LA MÚSICA REL·LIGIOSA

Parlant ab en Lambert

Es molt conegut el nom den Lambert. Ben jove encare, ja s'ha conquerit una forta personalitat en el mon musical. En Lambert per aixó, te l'ànima d'artista. El seu gest y la seva figura son d'un inspirat: quan parla, la seva veu us arriba al cor, y us comunica ab l'ardor de la seva paraula un doll de desitjos y de anhels que ell sent y que ab ells viu. En Lambert es tot un artista en el sentit més pur y noble. Ho denoten, per altre part, les seves composicions justament llorejades y alabades per la crítica musical.

Avui el nostre compositor català, estudia preferentment la música religiosa. Parlant ab ell, en ocasió de trovarse passant l'istiu entre nosaltres, hem vist lo molt que coneix la música religiosa y els estudis que hi dedica.

En Lambert forma part de la comissió diocesana de Barcelona; es secretari de la junta organitzadora del proper Congrés de Música Sagrada y organista auxiliar de la Seu Barcelonina. Entre les seves obres, s'hi compten varies misses que han sigut acullides ab fervorosos elogis.

Aixís doncs, ens interesava lo qu'ens podria dir sobres música sagrada pera trasmetre en aquestes planes. Se tractava d'informar als nostres llegidors sobres aquest punt, llastimosament desconegut en els pobles y per aixó les paraules den Lambert havian de tenir més interès, especialment entre els qui de fet pertoca la realització del ideal en la música d'Iglesia. Calia cercar la conversa ab en Lambert y la trovarem tot passejant. Aquestes ratlles son fruit d'una conversa amical tot fent camí per les arbrades que volten la vila. Es hermos parlar de coses d'art en plena natura! Aquesta ab la seva màgica majestat ja us conta coses al esperit y us diu paraules enlairades de neguit y de conhort. Per aixó en Lambert ens deia: part de la bondat de la música gregoriana se manifesta ab els giros populars que la forman. Fixeuus, deia, ab el final del *Criste* de la missa d'Angels y veuréu que recorda perfectament el vers «confús se retira» de la Cansó de Nadal; la mateixa segona invocació del *Sanctus* de dita missa es eminentment catalana. Y la cansó popular no es més que la cansó de les serralades y els camps y les boscuries.

En Lambert parla sempre ab calor, pero quan parla de cant gregorià el seu entusiasme s'acentua. Es qu'ell el veu y el sent ondular ab tota la seva fragancia de cosa divina y hi veu tota la sagrada fermesa de la veneració cristiana com un imne de bondat eterna, alsat amunt per tots els homes y totes terres. En Lambert ens conta com va neixer el cant gregorià ab Sant Gregori el Magne, empró la fe sobrenatural que respiren intensament els còdices del temps d'aquest sant se va transformar. El cant gregorià allavors tenia tot el seu esplendor litúrgic. Era excels com l'excelsitat de la fe d'aquells temps. Morts els protectors del cant gregorià, aquet va passar a ser cant pla, s'adulterà encare el cant pla y vingué el mixte que constitueix una verda d'era y aclaparant degeneració, mostres d'ell, ne son les misses que actualment se canten en les parroquies, el *credo* anomenat *parisien* y la missa de Dumont. El cant mixte no mou els sentiments a pietat, transporta a l'home a un ambient absolutament profà. Es deplorable, deia en Lambert, l'estat aquet, de la música qu'es can-

ta a les iglesies, es tan deplorable que arriba a causar indignació.

No te res de religiós, el cant mixte, anava dient, es casi cromàtic, el mateix cant pla, com indica l'seu nom, ja deixa de ser ondulant pera pendre aspecte d'encarcament encare que sia més diatonic qu'el mixte.

En Lambert ha conquerit tota la nostra atenció. Parla ja seguit sobres la música religiosa qu'ell la veu ab tot el seu idealisme. El bosc de la corneial qu'aném travessant sembla que l'esperoni pera cantar les excelencies del cant gregorià. D'en tant en tant l'interrumpiem pera senyalarli una montanya llunyana, al cim de les Agudes que s'alsava majestuós enfront nostre, o el castell de Monsoliu situat cap al davall de les serralades, empró la seva paraula anava pro-seguint ferma y vibrant. El cant gregorià, deia, s'ha aconsellat per Pius X y solsament per aixó ja es te d'acceptar, pero ademés cal tenir en compte que l'actual Sant Pare es un eminent músic; ell mateix revisa y jutja obres musicals sagrades.

Modalitat, figures, tot el material gregorià es distint del mixte; tot lo que aquet te deprofà aquell ho te de religiós. La mateixa interpretació neumática, es diferenta en el gregorià qu'en el cant pla: en el primer les *neumes* reben un impuls més viu y la seva característica resideix ab el seu element eminentment diatonic, fent excepció del *si bemol* que pot introduirse en ses modalitats

.....?

Ab el cant gregorià entrem en un mon musical completament nou; entrem en les profunditats excelses de l'Iglesia y de la liturgia. Ell inspira bondat y emoció en els cors; davant d'ell, com deia la nostra Maria de Sulterra, «es vincularan els fronts y les boques s'obrirán per cantar al entorn del altar del sacrifici *credo in unum Deum*». L'ondulació, la flexibilitat, l'expressió cant gregorià — afegia en Lambert — son quelcom qu'el fan absolutament diferent de tota altre música, caracterisantse aquest gènere per l'exclusió total de compàs determinat com en la profana, per lo que n resulta completament diferent també el seu sistema ritmic. Estem en un ambient nou y de potent personalitat.

Nosaltres, tot escoltant aixó, pensarem ab les dificultats d'implantació, pró en Lambert es esperonat y encare que vegi molts obstacles ben llogics, confia y te una gran fe.

Els Bisbes ajudats dels Rectors, ens deia, poden fer molt en aital sentit. Seria convenientíssim que en cada parroquia hi hagués un capellà degudament preparat per el cant gregorià, car aquet necessita una fonda preparació. El Pare Sunyol a Montserrat — afegia — y el Pare M. Sablayrolles a Besalú son dos mestres qu'esperen ab intensa fretura als deixebles de la nova música. El Congrés de Música Sagrada que s'ha de celebrar pel Novembre a Barcelona te per objecte principal la creació d'escoles *cecilianes* en les seminaris de les quals ne sortirien els sacerdots sabent perfectament el cant gregorià.

L'excursió pels cims de la corneial y del Serrat s'anava acabant. L'explicació den Lambert, que apuntém en síntesis; tenia l'encís de les coses sentides. Tota la planuria qu'al davant nostre s'extenia, feia su-

rar a la paraula den Lambert més bellament, ab més trascendental forsa. Nosaltres sencills informadors, sentiem aquest art elevat y noble ab tota la seva pregona serenitat.

Y en Lambert deia, es precis desterrar l'actual cant de les Iglesies, es absolutament precis; se comprenen el cant polifonic, que torna a revivre, quan hi intervenen cantors, car en part está basat en temes gregorians, se comprenen aquestes misses polifòniques den Palestrina, Victoria, Morales, Guerrero, del català Pujol, y altres; fins s'admet molt be, la música instrumental recomanada, den Perosi, Tebaldini, Foschini y altres, pro es inadmissible el cant mixte.

Adhuc en el cant polifonic, ens feia observar, si hi ha compàs — el mateix de l'altre música — es en virtut de les varies veus qu'en ell intervenen; el compàs aquí, serveix com un equilibri de valors indispensable.

Arribárem a la Pedra llarga y la conversa variá. Encare li preguntárem qu'es recomana en els actes que no eren eminentment litúrgics y en Lambert molt concisament ens digué: com se diu en el Motu Propio, la música ha de posseir bondat de formes, santetat y universalitat.

Després fins arribar a la vila l'amic Lambert ens parlá de la cansó popular que tant estima y venera y la caminada ens va semblar curta y bella com l'encís d'una estrófa musical egregia y sonora.

F.

Aigua picant

Han volgut les coses qu'en aquesta secció d'Aigua Picant, d'aigua mansa a voltes, se parlés del nostre discretíssim estiuejar. Bregarem per la possessió d'una historia local y constantment anhelem un feinejar vilatà ric y esplendorós en estuadis de la localitat. Si escripturém totes les notes de la vila, si fins com indica molt justament el Sr. Nadal, *devem constatar les formes y varietats del llenguatge comarcal, per qué no hem de descriure passatgerament les minses faccies del estiueig?* Al home d'avui y al del 1990 que li te d'importar qu'el jove Carreras estigui joíds per haver entrat en coneixensa ab amigues que no coneixia les simpátiques Monset y la gentil Venturita Martí? Aixó diem que no té res de trascendental, pró es una petita nota del istiu bulliciós de gent, que va passant mansoi com un dia otomnal. Y del aplec d'apunts qu'en aquí escriptim, pot sorgirne ben marcada y ben forta la característica del dols y plaent estiuejar. Que vinguin les notes y les incidencies frívols y tot plegat sigui un remoreig fresc de bagateles incipients si voleu, empró que la secció vibri y sigui un signe de civilitat y de polidesa lleugerament cortisana. Que mai hagi de portar en aquestes ratlles aquelles paraules dites per una amable y distingida senyora en un dels balls matinals «este joven no se quita la gorra por nadie», encare qu'el joven, estimat company nostre, hagi fet el propòsit de descobrirse al saludar, entenent que aixó es un indici de urbana y diferencial discreció.

A la nit després de l'hora del concert y del cinema, després que ja l'anomenat Carreras ha fet els honors de rúbrica a totes les noies qu'entren al local y el jovenet Pepe Papirer ha tingut la seva conversa ab la bellíssima Rosita Lopez, se comensa a vegades una tertulia amical, ben atractiva.

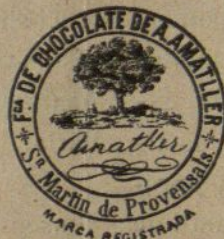
Xacolata = Amatller

CASA FUNDADA L' ANY 1800

!!Nova creació!!

- Classe «Superior» a 1 peseta la lliura de 400 grams : : : : :
 » «Selecta» a 1 y 1'25 pessetes la lliura de 400 grams : : : : :
 » «Coco-Ametlla (pera menjar crú) a pessetes 1'50 el paquet : : : : :

Se ven a les cases de Ultramarins y Comestibles

Noves classes especials

- elaborades sols ab Cacau; Sucre, Canyella o Vainilla : : : : :
 : : : : : als preus de 1'50 y 2 pessetes lliura de 400 grams.

Oficines: Carrer Manresa, 10. - Barcelona

En Lambert canta y toca la seva deliciosa serenada qu'ens fa pensar ab un idili d'amor puríssim; la Revuelta canta cançons cubanes, la Vilaseca entona una cobla també americana y la Edith Puigvert toca molt bellament el piano.

L'altre dia el Sr. Pi feu un xisto. Qui té de tocar?—deien—després que tothom ho havia fet—altre vegada en Lambert o la Rosario o... Per acabar, va dir en Pi, que toqui la He dit!

Aixó revifa, l'estiueig s'anima y quan diem l'estiueig volèm dir els balls perquè aquets son la nota més rellevant per apuntar en aquesta secció que potser no durará més de dues setmanes. Dimecres ball ben concorregut qu'es va celebrar a l'Unió; per demà se n'anuncia un d'extraordinari al Tivoli.

El ball de dimeres ha sigut el primer que s'ha vist afavorit. Empró d'ell ne podem donar una impressió molt petita; ens cal dir no més que poguerem admirar la bellesa de la senyoreta Alonso y el dols somriure de la xamosa Eulalia Casals. La Carme Molist y la Concepció Cusils ens varen dir qu'el thustep els hi havia agra dat tant com les quotidianes excursions a la pedra llarga.

JOSEPET

El català dins les Escoles

A la bona amistat que'ns uneix ab el senyor Jou devem els fragments que segueixen de la ponència seva en el Congrés d'Ateneus celebrat, per Pasqua Granada, a Vilanova y Geltrú. El tema deia: *Llengües a usar en les Escoles dels Ateneus*, y les paraules del nostre amic tenen més significació si's té en compte que ell pertany al Magisteri oficial, essent-ne una de les figures més justament rellevants.

Y de com les Escoles de Catalunya se troven en quant al llenguatge, acaba de donar-nos a Barcelona un testimoni ben pregon, en l'Exposició de Treballs Escolars clausurada el darrer dilluns, que era anexa al recent Congrés d'Higiene y estava instal·lada en el Palau de Belles Arts. Resseguint la llarga serie de sales, plenes de feines vingudes de les Escoles, no's veien gairebé altres escrits que no fossin els redactats en llengua castellana; el català era una excepció, quasi en cap de les seccions s'hi atrapava un treball en la parla de la terra; més aviat hi havien escrits en idiomes estrangers, sobre tot el francès y l'anglès. Y l'ausència del català s'advertia en totes les seccions, en totes les Escoles, no solsament les de l'Estat, sino també y encara més en les privades, tan en les congregacionistes com les dirigides pels Mestres seglars. Aixó no cal que'ns extranyi; es lo corrent y apenes ningú en protesta. Aquest Juny farà dos anys que jo assistia a una festa amb la qual termenava el curs un dels col·legis més renomats de Barcelona y al recórrer les dependències de la casa y fullejar els exercicis dels alumnes, cridaven l'atenció dos fets un xic massa paradoxals: 1.er que en lloc se llegia un borrall dictat en la nostra llengua; 2.^{on} que entre'ls infants expositors de llurs exercicis hi havia fills de tres personatges de primera fila del catalanisme militant y triomfant: un excels poeta, desventuradament avui ja difunt, y dos diputats a Corts, un dels quals encara ho es. Interrogarem a una Professora, qui ens acompanyava: ¿cóm es possible que aquí, ont deiebles y Mestres son quasi tots catalans, estigui absolutament oblidat el nostre idioma? Els pares ho volen aixís, — contestà la bona amiga; — diuen que de català bé prou que'ls nois n'aprenen a casa y al carrer.

**

Peró es menester tenir en compte que les exposicions no son pas, al menys dins del punt de mira de la llengua, la verdadera expressió de lo que passa en les Escoles. Un foraster ignorant de les nostres coses qui darrerament hagués visitat l'Exposició de Belles Arts, amb tota llògica n'haguera

tret una conseqüència: que en les Escoles de Barcelona sols se fa us de l'idioma castellà. Mes el foraster hauria sofert un engany, un engany paregut a molts altres que poden originarse de la nostra situació bilingüe. Examinant, per exemple, els llibres d'una casa de comers, el foraster se creuria que totes aquelles operacions suposen gent qui les fa parlant en castellà; y aixó tampoc es cert, puig bona part de compres y vendes en català haurán sigut contractades. Es que aquí tenim: pera parlar, quasi sempre una llengua, la catalana; y pera escriure, molt sovint una altra llengua, la castellana; — de lo que se'n deriven falses apariències com les de les nostres exposicions escolars, els treballs de les quals podrien fer creure que la llengua usada en les Escoles de Catalunya es la mateixa que s'usa en les Escoles de Castella. Alguna volta pot esser aixís, o sia, que la parla regional es del tot proscriu; però la majoria de les vegades conviuen les dues llengües, si bé no sempre en igual proporció. Y no val pas que'ls qui son ja homes vulguin fer memoria de lo que'ls succeia quan eren infants y pensin que'l recort d'aquella época llunyana marqui l'estat de la qüestió en l'hora present. Els temps cambien y si molts de nosaltres passarem per les Escoles no sentinthi parlar y menos escriure en català, avui dia ja no ocorreix el mateix y no será extrany que fins els qui foren nostres Mestres hagin evolucionat y paguin tribut, amb els llurs actuals deiebles, al conreu petit o gros del llenguatge regional. Si gosessim ensajar l'esboç dels matijos principals que la realitat presenta, diríem que les Escoles situades a Catalunya, per lo que a la llengua nostra's refereix, poden classificar-se en els grups següents, segons el personal ensenyant: 1.er Mestres enemics del català, encare que s'ho callin; 2.^{on} Mestres indiferents, qui no se'n preocupen, amb lo qual resulten enemics per passius; 3.er Mestres qui desitjarien introduir poc o molt el Català en llurs Escoles, pero que no s'atreveixen a ferho per múltiples raons; 4.ta Mestres qui no sols solen expressarse en català més o menos sovint, sino que procuren que'ls nois també hi llegeixin una mica; 5.na Mestres qui ja arriben a fer escriure composicions en català; 6.ª Mestres qui a la llengua materna la consideren com predominant, sense que's descuidin del cultiu del castellà. Es a dir, la gradació va desde les Escoles exclusivament castellanes, fins a les predominantment catalanes; tenim Escoles amb castellà sol, pero no'n tenim en català sol; les més catalanes conreen l'idioma castellà. L'observació declara, doncs, que fins quan el problema se coloca més favorablement pera'l català, resta una situació bilingüe en el sí de les nostres Escoles.

**

Resumint, senyores y senyors congressistes: jo poso en primer terme la llengua catalana en les nostres Escoles, no perque ella sia millor o pitjor que les altres, sino perque es la nostra, lo qual vol dir la més apropiada pera les relacions de Mestre y deieble, y perque es la que usem, com ho demostra l'anunci de 42 entre'ls 47 temes del Congrés, segons els publica un periòdic; poso en segon terme'l conreu complet del idioma castellà, necessariament, com un deure ineludible, no sols per la situació actual de Catalunya, sino perque sia'l que's vulgui el pervenir nostre, la llengua castellana será, al menys per moltíssims anys, després de la nostra, la primera; en tercer terme tiro un cable als llenguatges estrangers, citant el francès com el millor exemple, y aixís se demostra que nosaltres no volem viure isolats del reste del mon; y finalment, no oblidó la llengua auxiliar inventada pel doctor polac, fentlo representant de la més alta idealitat lingüística. D'aquesta manera, marxant en l'ordre natural de les coses, que comensen en nosaltres y acaben en l'infinit, principièm amb la parla que'ns es consustancial y que está damunt nostre, encare que no ho vulguesim; seguim amb la llengua castellana, a la qual ens agermana l'història; prenem el francès com idioma que'ns comuniqui amb el mon, y en l'obra den Zamenhof saludem el pervindre. Aquesta es la significació genèrica de les meves conclusions, que passo a llegir, entregantles humilment a l'examen

dels congressistes, pera que, a llur lleal saber, les rehusin, modifiquin o aprobin:

1.ª Raons elementals de la ciencia pedagògica obliguen a proclamar la supremacia del llenguatge matern dins les Escoles dels Ateneus.

2.ª Sient ideal indeclinable que'ls nois arribin a la completa possessió del idioma castellà, l'ensenyança d'aquest, basada en els procediments bilingües, començarà aixís que l'infant ingressi en l'Escola y marxará sempre en progressió ascendent, fins a conseguir, en lo que sie possible, que tots els exercicis puguin ferse indistintament en català y castellà.

3.ª Quan en els darrers anys d'esser l'alumne a l'Escola se vulgui iniciar-lo en alguna de les llengües estrangeres, per exemple la francesa, caldrà també tenir un recort pera l'idioma internacional auxiliar esperanto.

LLORENS JOU Y OLIO

La filla del poeta

A la distingida y bella amiga
Na Mercè Valls

Sou maca com l'estrella del matí;
Sou bona com l'encís d'una mirada;
tenu el riure franc de la mainada,
y el geste enjogassat del jonc marí.

Jo hi veig en vostres llavis de carmí,
el goig ultra-ideal d'una besada;
jo hi veig en vostres ulls d'enamorada
un cel, color de rosa a mitj obrí.

La vostre veu melosa es filtra al cor
com boirina d'encens a dintre l'aire;
els pobres ulls qu'en vos se fixen gaire,
ben prompte patiran del mal d'amor.

Qui com vos té tantes gracies Senyoreta,
per forsa ha de ser filla d'un poeta

LLUIS D'ALEMANY TUBAU

Barcelona Agost de 1912.

L'Escola Superior d'Agricultura

La Diputació Provincial de Barcelona ha creat de poc la tan desitjada y necessitada Escola Superior d'Agricultura. Les classes agricultores y econòmiques giren esperansades sos ulls envers aquesta nova institució que tant pot fer per la modernisació y eficacia de nostra agricultura.

Els organitzadors d'aquesta Escola volguent rodejarla de totes les gaunties d'èxit, l'han posada baix la tutela d'un Patronat mixte de senyors diputats y persones tècniques en agricultura. Formen part d'ell com a Vocals Diputats els senyors D. Francisco Alegre, D. Manuel Folguera y Durán y D. Antonio Jansana; y com a Vocals tècnics, els senyors D. Ignasi Girona, D. Manel Marqués, D. Manel Raventós y don Josep Zulueta. Forma també part del Patronat D. Bonaventura Conill, en qualitat de Vocal patró de la Escola Industrial. El President nat es l'Excm. Sr. D. Enric Prat de la Riba, qui ho es de la Diputació; y actúa de Secretari el Sr. Jansana. La direcció de la Escola s'ha confiat interinament al Vocal tècnic D. Manel Raventós, qual nom es una garantia d'acert.

Quan la Escola Superior d'Agricultura hagi assolit son ple desenrotllament, comptará ab deu professors regulars y quatre ajudants, y ab els professors especials que's vagin necessitant. Actualment hi nombrats els següents, que entraran en funcions el 2 de setembre vinent, época fixada pera l'inauguració de l'Escola: Càtedra preparatoria, D. Joan Soler y Vila; Càtedra de Dibuix, D. Francisco P. Nebot y Torrens; Càtedra de Complementes de matemàtiques, D. Armengol Gorriá y Royán; Càtedra de Llegislació agraria, Economia y comptabilitat rurals, D. Pere J. Girona y Trius; Càtedra de Química orgànica y inorgànica y reconeixements respectius de materies agrícoles orgàniques y inorgàniques y Industries agrícoles, D. Francisco Novellas y Puig; Càtedra de Física y Metereologia, Geologia y Geografia física agrícoles y Agrologia, D. Casimir Brugués y Escuder; Ajudant de Química, D. Francisco Dou y Arumí.

Les materies del programa de la Escola Superior d'Agricultura son les següents: Botànica agrícola, Zoologia agrícola, Introducció a la Biologia, Biologia agrícola, Anatomia vegetal, Fisiologia vegetal, Patologia vegetal, Fitotecnica general, Eitotecnica especial, Anatomia, fisiologia y higiene dels animals domestics Zootecnica especial, Química inorgànica y reconeixements de materies agrícoles inorgàniques, Química orgànica y reconeixement de materies agrícoles orgàniques, Industries agrícoles, Física y Metereologia, Geologia y Geografia física agrícoles, Agrologia, Complementes de matemàtiques, Topografia ab pràctiques y dibuix topogràfic, Elements de mecànica y construccions rurals, Mecànica aplicada, Construccions rurals, Llegislació agraria, Economia y Comptabilitat rurals, Dibuix. Ademés s'aniran creant a l'Escola les ensenyances agrícoles especials que demanin les exigencies del país; entre elles les següents: Vinicultura, Oleicultura, Industries d'exportació, Horticultura, Pomologia, Floricultura, Arquitectura del paisatge, Selvicultura, Sericicultura, Apicultura, Avicultura, Fibres vegetals, Suidocultura, Piscicultura, Bacteriologia.

L'Escola Superior d'Agricultura conferirà tres graus diferents: un grau elemental que's denomina *Tècnic agrícola*; un grau superior d'*Enginyer agrícola*, y un grau complementari d'anterior anomenat *Professor en Agricultura*. El primer comprén dos anys d'estudis y está calculat pera els fills dels propietaris rurals que deuen cuidarse ells mateixos de l'explotació de les seves hisendes. El segon dura quatre anys y va encaminat a proporcionar una ensenyança agrícola completa. Y el tercer representa cinc anys d'estudis y experimentacions a la Escola y va dedicat a formar bons investigadors, creadors veritables de ciencia agrícola. Pera ingressar a l'Escola es requisit l'haver complert els 16 anys y sufrir un examen; mes aquells qui deguin passar avans per un curs preparatori, que dura un any, poden ingressarhi als 15 anys.

L'Escola Superior d'Agricultura ocupará un pabelló exprolès, actualment en vies de construcció, als jardins de la Escola Industrial (can Batlló) de Barcelona. L'inauguració, com s'ha dit, será el 2 de setembre de 1912. El dia 15 d'agost s'obrirá la matrícula, la qual se tancarà quinze dies més tart. La Secretaria de la Escola (Diputació Provincial, o bé, carrer Urgell, 187), envia grautament un follet d'informació a qui el solliciti, y proporciona tota mena de noticies.

Moviment d'Estiuejadors

No ha sigut obstacle els canbis de temperatura que'l temps ha ofert aquets dies pera que les arribades d'estiuejants anessin en augment extraordinari durant aquets ultims dies.

L'animació va en augment arreu de la vila, y l'animació estiueña va entrant a sa plenitud.

Vegis els nous arribants de que tenim el gust de donar conte:

D. Francisco Ferrán, Sra. y nena.—doña Eulalia Perez de Verdguer y fill nen Ricart.—D. Rupert Balderrain y familia.—D. Josep Vellver.—D. Antonio Martel (Valladolid).—D. Juan Zanotti y familia.—Don Enric Ribalta.—D.ª Eulalia Casals y filla (Horta).—D. Vicens Fortiá y Puig (Mahó).—D.ª Filomena Molins y filla y Sreta. Elvira Torelló (Horta).

D. Tomás Vidal y familia.—D. Llorens Casamajó (Tárrega).—D. Agustí Revuelta (Habana).—Mr. Lion Marius (París).—Don Remigi Tauler y familia (Palamós).—Don Joan Robusté.—D. Lluís Monset y familia (Tarrassa).—D. Mariano Gamon (Tiana).—D.ª Agustina Valdragon (Campillo).

D. Romá Ribas (Lloret de Mar).—D. Miquel Oller (Sabadell).—D.ª Margarida Rotllan (Soller Balears).—D. Josep Nebot (Lleyda).—D. Anton Llorens y Sra. (Vallmoll).—D. Ramir Hortet (Barcelona).—Don Salvador Sindreu (Barcelona).—D.ª Bonaventura Sindreu (Barcelona).—D.ª Obdulia Marlés (Barcelona).—D. Jaume Arnau (Osca).

D. Vicens Piera y familia.—Dr. Josep M. Roca.—D. Just Porcell (Masnou).—Don Ferrán Valls y familia.—D. Antoni Sala, Sra. y filla (Barcelona).—Rnt. Josep Colo-

mer.—D. Manuel Tobías (Habana).—Familia Armengol y Sta. Alonso (Lleida).

D. Alexandre Puig (Barcelona).—D. Josep Pujol.—D. Antoni Abellan.—D. Jaume Abril.—D. Josep Miserachs (Montevideo).—D.* Miracle Domingo.—D. Josep Hurtado (Córdoba).—D. Alfons Aguilera.—Don Mateu Abelló (Tarragona).—D. Manel Almeda (Gerona).—D. Antoni Valenti.—Don Domingo Puvill.—D. Joan Guardiola.

D.* Agna Pujol de Cuyás.—D. Josep Marc (Gerona).—D. Miquel Dalmau (Vallcarca).—D.* Simona Asencio (Habana).—D. Amadeo Ruiz (Cáceres).—Sra. Vda. López (Habana).—D. Tomás Gimenez (Valls).—D. Miquel Borrell.—D. Lluís Soler Vidal (Reus).

D.* Teresa y D.* Concepció de Molins (Barcelona).

D.* Carme Guitart.—D. Constantí Vilasala (Salamanca).—D. Antoni Gasch.—Don Sever Via Batlle (Vendrell).—D.* Montserrat Via de Miró (Reus).—D. Joan Vilanova (Vich).—D.* Isabel Rubio de Roger (Valencia).—D.* Filomena Ausiró (Vich).—D. Josep Escardívil.—Rnt. Pere Dalmau, (Arxipreste de Sta. Coloma de Farnés).

D. Joan Sureda.—D. Joan Alimany.—D. Pere Pont (Lloret de Mar).—D.* Catarina Almacellas (Lleida).—D. Jaume Creu (Sant Martí).—D. Josep Jori y senyora (Reus).—Sra. Adriana Mor (Lleida).—Don Pere Celestí March (Tarragona).—D. Pere Lluís Casas (Palma de Mallorca).—Mossen Bartomeu Arbona (Tortosa).

Mr. Auguste Montfort (Toulouse).—Doctor Josep Nadal y familia (Palamós).—Don Llorens Mir.—D. Joan Amills.—D. Antoni Valenti.—D. Martí Soler.—D. Eduart Bosch (Prisens).—D. Josep Borrás.—D. Josep Maymó y senyora.—D. Enric Rodés.

D. Joan Zaragoza y les seves filles Josefina y Maria Cinta.—D. Ramón Rollán.—D. Josep Noguera.—D.* Agustina Montagut (Habana).—D. Agustí Bergés.—Don Lluís Barrera.—D. Francisco Turró (Vilanova y Geltrú).—D. Josep Mogas.—D. Joan Torres.—D. Ignaci Puigoller.—D.* Angela Enrich.—D.* Ana de Calpes y familia.

D. Jaume Arnau y familia.—D. Alexandre Puig.—D. Ferrán March y familia.—D. Eduart Tolosa y familia.—D. Enric Angelgran y familia.—D. Sebastià Altet.—D. Eudalt Plá.—D. Josep Hurtado.—Don

Miquel Martí.—D. Fermí Isern (Badalona).

D. Avel·l Alentorn (Reus).—D. Joan Guardiola y senyora (Montblanch).—Don Josep March (Girona).—D.* Josefa Corriá y familia (Lleida).—D. Ramón Llobet.—D.* Caterina Hernandez.—D. Marián Roger y senyora (Valencia).—D. Cumsiendo Martin y germana (Madrid).

Familia Veciana (Sabadell).—D.* Maria Saleta (Puigcerdà).—D. Josep Florit (Menorca).—Familia Ballester.—D. Jaume Ribas.—D. Josep Serra.—D.* Maria Roca Vda. de Altamira.—Rnt. Josep Valls.—Donya Joana Vigolé (Tarragona).

D. Joan Rovira.—Familia Ferrer (Figueras).—D. Josep Vidal.—D. Joan Rosés.—D.* Consuelo Lley (Figueras).—D. Albert Soler.—D. Ferrán Autran.—D. Joan Tomás (Reus).—D. Pere Riba (Igualada).

D. Jacinto Ballester (Mallorca).—Don Francisco Tormo (Valencia).—D. Joan Matalí (Arenys de Mar).—D. Guillem Ballestro (Noruega).—D. Joan Rosés.—Don Francisco Pujol (Reus).—D. Lluís Soler (Reus).—D. Jacinto Borrás (Mallorca).—D. Isidro Rosell (Santa Coloma de Farnés).—D. Pere Ararà (Sant Feliu de Guixols).

D. Agustí Cabestany.—D. Pere Abril.—D. Antoni Griera.—D. Pere Barnils (Centelles).—D. Gaudenci Malla y germana.—D.* Josefa Perearnau.—D. Eduart Maria Giró.—D. Josep Hill Ros (Vendrell).—Don J. Socías (Vendrell).—D. J. Alemany (Vic).

D. Joan Tomàs y filla (Tarragona).—Don Miquel Borrell.—Sr. Camprodón fill.—Dr. Vidal.—D. B. Orlet.—D. Pere Pelegrí.—D. Sebastià Miró (Reus).—D. Josep Santamaría.

D. Joan Cucurull y senyora (Sant Celoni).—D. Marian Oller y senyora (Vallmoll).—Sra. Sala, filla y net (Xile).—Sra. de Guarro y Maria Guarro (Barcelona).—Don Bernat Clausolles (Valencia).—D. Joan Mató y Casas (Vilafranca).

Han vingut ab auto particular: D. Josep Cabot y familia (Mataró).—D. Fermí Martiguelli (Santander).—D. Pere Campo Gil (Madrid).—D. Llogari Torrens y familia (Manresa).—D. Francisco Sabater (Bagur).—D. Andreu Iglesias y familia (Barcelona).—D. Jaume Flores y Miret (Zaragoza).

Y fins al número vinent en que a ben segur la llista será digne pariona de la present. — X.

Noves

Després de l'intensa campanya efectuada aquest hivern en pro del Dret Català y contra l'R. D. que centralisava totes les oposicions de notaries a Madrid, en Canalejas responguent a preguntes den Ventosa y den Carner, va dir que no aplicaria el R. D. que tant perjudicava a la delicada y altíssima funció notarial y que dictaria una llei en consonancia ab les aspiracions manifestades arreu de Catalunya y en altres punts d'Espanya. Empró en Canalejas en lloc de confeccionar una disposició lleislativa per medi de la qual y atenent aquelles aspiracions, se poguessin celebrar les oposicions en les Audiencies Territorials, únic modo de crear un cos de notaris coneixedors del Dret y de les costums que han d'aplicar, en lloc de fer això, ha dictat un reglament que ve a refermar aquell R. D. tant combatut y no més defensat, molt pobrement, per dos notaris de Madrid.

Aixó constitueix un mancament y una burla den Canalejas y contra d'ella ne devém protestar xardorosament, per amor a la sagrada funció notarial reguladora dels actes més íntims de la vida humana y ne devém protestar perque constitueix un nou atac al Dret Català, ànima de la nacionalitat y norma eficaç de tots els nostres actes.

El nostre ilustre y volgutíssim amic y col·laborador, l' eminent botànic Dr. Joan Cadevall y Diars, ens entregà set pessetes pera l' instal·lació d' una estació meteorològica en aquesta vila o pel destí que creiem convenient.

Al remeiarli el seu donatiu ens cal desitjar que l' acció den Cadevall trovi imitadors.

Excelent Confiteria den Manel Planas, carrer de Valls, núm. 6. Gran assortit en xampansys del país y estrangers.

Especialitat en la renomada y inmillorable pasta seca *Barrats de Sant Hilari*.

Suposém enterats als nostres llegidors per la premsa diària, del homenatge que

s' està organisant en honor del òximi autor dramàtic, l' Ignasi Iglesias, ab motiu de la campanya que ve realisant en pro del Teatre Català.

El nostre company en J. Ximeno y Planas ha rebut de la Comissió organitzadora unes llistes en les quals poden estampar la seva firma tots els qui vulguen significar la seva simpatia per l' Ignasi Iglesias y la seva patriòtica campanya.

Bonbons de les millors classes, expressos pera regalar a les senyoretes. N' han de molt bons pels nens.

Reconeix tothom la bondat y excelencia de les *Tortades* que fa aquesta casa.

Confiteria den Adjutori Montalt, carrer de Vic, 22.

Entre varis joves de la vila y alguns de la Colonia se parla d' organisar una gran vetllada pera recullir fondos ab destí al Observatori Meteorològic. Ja no cal dir que L' ESTIUADA es posa en un tot al costat dels organitzadors.

Imp. Fill de Domingo Casanovas, Rda. S. Pau, 67, Barcelona.

EMULSIÓ VERGÉS

Es la qu' ha sigut adoptada pel primer Dispensari Anti-tuberculós de Catalunya

Elaboració a l' electricitat

La seva acció antimicrobica s' explica d' una manera racional, ja que l' *BAL-SAM DE TOLU* obrant directament sobre l' teixit pulmonar lo desinfecte perfectament sense atacar dits òrgans com fan la majoria dels desinfectants. Ademés el *LACTOFOSFAT DE CALS* dona resistència als pulmons contra l' *bacillus de Cok* y produeix la *CALCARIACIO DELS TUBERCOLS*.

Es de gust suau y aromàtic; no s' descomposa. Es eficaç contra la tuberculosi, escrofulisme, anèmia, bronquitis, raquitisme, catarros pulmonars, debilitat general, etc.

Farmacia Vergés.-Torrelló

Al engrós: M. Dalmau y Oliveres, Drog*. BARCELONA

MAGATZEMS EL CENTRE de Melchor, Culi y Terrés

5, Ronda Sant Pere, 5, (prop del Passeig de Gracia)

BARCELONA

GRANS ASSORTIMENTS DE NOVETATS EN

LLANERIA, SEDERÍA y LLENCERÍA

especialment en catxemirs de seda, libertys, estampats de seda y cotó, gran varietat de gèneros blancs a preus de fàbrica y tota mena de fantasies pera la temporada.

No patireu dels ronyons, del fetge, ni pahidó; viureu sempre sans y bons si en totes les ocasions, y al menjar feu us diàri de l' aigua de Sant Hilari.

Dipositaris a Barcelona:

IGLESIAS Y BARTOMEUS

ASSALT, 41

y al detall en totes les farmacies y tendes d' aigues minerals.

FARMACIA NOVA

den

PERE GALLARDO

Carrer de la Rectoria, núm. 2

Medicaments químicament purs.—Diposit d' aigues minerals Especifics del país y estrangers.—Productes vegetarians, etc.

La Reconstruïda

VIATJE DE FRANC A SANT HILARI establert per «La Modernista» baix las condicions següents:

1.ª Aquest popular establiment, durant aquesta temporada, reparteix un prospecte-anunci diferent cada dia.

2.ª El senyor ó senyora estiuèjant que colleccioni deu anuncis o prospectes diferents y ls presenti al establiment «LA MODERNISTA», de J. Ximeno Planas, Plassa de la Iglesia, 2, o a la sucursal Plassetta de la Reforma, 1, deixarà el seu nom y direcció y se li entregará una contrassenya.

3.ª El 31 d'Agost, tercer dia de Festa Major, devant dels que vulguin presenciariho se verificará un sorteig entre ls noms dels que haurán cumplimentat la condició 2.ª, y els tres que surtin agraciats tindran pagat el viatge en automòvil desde Hostalrich a Sant Hilari en la temporada estiuèjca de 1913.

Animarse doncs, y ja veuen que viatjar ab comoditat y sense cap gasto es un problema resolt.

Nuclearsol

Es el millor remei pera la curació de l' anèmia, la neurastenia, la tuberculosi y totes aquelles malalties que portan com a conseqüència l' amagrimient la consumició.

Com té bon gust y es de efectes ràpids, els malats el prenen bé y els millors metjes el receptan.

Se troba de venda an aquesta població, á la farmacia de

P. Gallardo. - Rectoría, n.º 2

Consultori Médico

de

JOAN ESTIL-LAS REIXACH

Consulta especial pera enfermetats per retard nutritiu Cálculs del ronyó y del fetge.—Diabetes sacarina.

Obesitat.—Gota.—Reumatisme.—Etc., etc.

HORES DE CONSULTA DE 10 A 12 Y DE 3 A 5

Hort Nou, 3, baixos

SANT HILARI SACALM